

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA POZNANIA

Poznań, 31-08-2018 r.

Pan
Grzegorz Ganowicz
Przewodniczący Rady Miasta Poznania

Znak sprawy:
Nr rej.: 31081802534

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z pismem Pana Przewodniczącego przekazującym przygotowany przez Klub Radnych Platformy Obywatelskiej projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia zwolnień i ulg w opłatach za przejazdy lokalnym transportem zbiorowym (1480/18), przekazanym mi przez Prezydenta Miasta celem zaopiniowania, uprzejmie informuję:

Projekt pod względem redakcyjnym i prawnym został zaopiniowany pozytywnie przez radcę prawnego Urzędu Miasta Poznania p. Damiana Pokorskiego.

Odnosząc się natomiast do przedmiotu projektu uprzejmie informuję, że nie widzę podstaw dla wprowadzenia uprawnienia do przejazdów bezpłatnych dla absolwentów szkół średnich, niebędących mieszkańcami Miasta Poznania, ani miejscowości będących uczestnikami porozumień międzygminnych oraz uczniów i studentów szkół zagranicznych, do ukończenia 26 roku życia, na podstawie imiennej International Student Identity Card (ISIC).

System ulg i zwolnień w Poznaniu do niedawna był jednym z najbardziej rozbudowanych systemów w kraju. Od kilku lat stopniowo jest korygowany, tak by nawiązywał do nowoczesnych systemów europejskich, opartych na zasadzie rozdziału uprawnień dla osób z danego obszaru (mieszkających, płacących podatki, uczących się i studiujących w tym obszarze) oraz uprawnień dla osób przyjezdnych, przede wszystkim turystów i osób sporadycznie odwiedzających dane miasto. W większości miast europejskich, ale też coraz częściej w polskich miastach, w pierwszej kolejności atrakcyjne oferty cenowe związane z korzystaniem z transportu publicznego kieruje się do własnych mieszkańców oraz uczniów i studentów lokalnych uczelni. Osoby przyjezdne i turyści stanowią grupę od której miasta

Europejskie pozyskują dochody, dzięki którym mogą finansować różne udogodnienia dla swoich mieszkańców. Wprowadzanie w Poznaniu takich samych ulg dla osób przyjezdnych, jak dla mieszkańców sprawiłoby, że to mieszkańcy swoimi podatkami oraz stali pasażerowie poprzez zakupione bilety zaczęliby finansować przejazdy osób przyjezdnych i turystów. W mojej opinii obecna oferta taryfowa dla osób przyjezdnych oparta na biletach jednorazowych, krótkookresowych, Portmonetce na kartach na okaziciela oraz Poznańskiej Karcie Turystycznej jest atrakcyjna, zrozumiała i zgodna ze standardami powszechnie stosowanymi w ofertach dla osób przyjezdnych i turystów w miastach całej Europy.

Chciałbym również podkreślić, że według szacunków utrata dochodów Miasta z tytułu różnych ulg i zwolnień w komunikacji miejskiej sięga już ok. 100 mln zł w skali roku.

Zakres ulg i zwolnień w Poznaniu nie jest przypadkowy, a ograniczenia w ich stosowaniu dla przyjezdnych uczniów, czy studentów nie wynikają z przeoczeń, lecz przemyślanej polityki, która w całej Europie jest uznawana za oczywistą. Zgodnie z tą polityką osoby uczące się w poznańskich i podpoznańskich szkołach mogą korzystać z ulg do ukończenia 23 roku życia. Młodzież spoza aglomeracji - niezależnie od tego czy są to uczniowie - może korzystać z ulg do ukończenia 18 roku życia na podstawie dowolnego dokumentu tożsamości z datą urodzenia. Przy wysokich kosztach komunikacji miejskiej – między innymi w związku z coraz nowocześniejszym tabor, ogromnymi inwestycjami w infrastrukturę tramwajową, rozwojem linii komunikacyjnych, poprawą częstotliwości kursów, integracją komunikacji podmiejskiej oraz kolejowej, co ma na celu systematyczne podnoszenie jakości i atrakcyjności transportu zbiorowego i jednocześnie utracie dochodów ze sprzedaży biletów rocznie o ok. 100 mln zł z tytułu już obowiązujących ulg i zwolnień, Poznań i gminy objęte porozumieniami międzygminnymi muszą prowadzić odpowiedzialną politykę w zakresie ustanawiania grup pasażerów, dla których będą dofinansowywać korzystanie z komunikacji miejskiej. Należy jednocześnie pamiętać, że każda ulga obniżająca dochody Miasta oznacza mniej środków w budżecie Miasta, przeznaczonych na potrzeby wszystkich mieszkańców związane nie tylko z komunikacją miejską, ale również z oświatą, ochroną zdrowia, kulturą czy pomocą społeczną.

W Polsce udało się wprowadzić do powszechnej świadomości fałszywą opinię, że karta ISIC jest legitymacją. Jest to nieprawda i w chwili obecnej nasza krajowa komunikacja miejska (choć nie we wszystkich miastach) znajduje się w katalogu zniżek obok hosteli, muzeów, wynajmu samochodów, ale

też posiłków i napojów alkoholowych. W wyszukiwarce zniżek na stronie isic.pl oraz innych stronach związanych z ISIC nie ma komunikacji miejskiej z miast poza Polską. ISIC jest tam honorowana jako karta rabatowa – w restauracjach, muzeach, przy opłacaniu noclegów – jednakże w komunikacji miejskiej nie daje żadnych uprawnień.

Karta ISIC wydawana jest od 12 roku życia bez górnego limitu wiekowego, nie tylko studentom, ale również uczniom a także uczestnikom studiów podyplomowych. Na karcie nie jest wskazany status posiadacza, co oznacza, że wprowadzenie na jej podstawie ulgi 50% w poznańskiej komunikacji miejskiej stworzyłoby lukę i umożliwiłoby korzystanie z ulg osobom do niej nieuprawnionym:

1. uczestnikom studiów podyplomowych – nie są to studenci i nie są objęci żadnymi ulgami, a dzięki karcie ISIC takie osoby z zagranicy otrzymałyby dostęp do ulg;
2. osobom, które studia już zakończyły – karta wydawana jest na okres do 16 miesięcy, co oznacza, że można jej używać długo po zakończeniu nauki;

Warto także zauważyć, że karta ISIC jest płatna. Jej wydanie kosztuje obecnie 24 zł, a z dodatkowym ubezpieczeniem nawet 59 lub 79 zł.

Łącząc te dwa elementy z dostępnym zakresem zniżek (głównie na noclegi, restauracje, wynajem samochodów i rowerów, wstęp do muzeów), można stwierdzić, że jest to po prostu płatny produkt – karta rabatowa dla młodych turystów.

Ze względu na brak badań oraz danych dotyczących korzystania z komunikacji miejskiej przez grupy osób, dla których proponowane są nowe ulgi nie jest możliwe dokonanie oceny skutków finansowych wprowadzenia proponowanych ulg.

Niezależnie od wszystkich wymienionych wyżej argumentów, chciałbym podkreślić, że skutki ewentualnego podjęcia uchwały, niewątpliwie wpłyną również na rozliczenia finansowe z gminami, z którymi zawarto porozumienia międzygminne i ewentualne jej wprowadzenie powinno być z nimi skonsultowane.

Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę na niejasne sformułowanie punktu 1a) projektu uchwały: „absolwenci szkół średnich, nie będący mieszkańcami Miasta Poznania, ani miejscowości będących uczestnikami porozumień międzygminnych, do 30 września roku w którym ukończyły naukę, na

podstawie ważnej legitymacji szkolnej”. Zgodnie ze słownikiem języka polskiego absolwent to „osoba, która ukończyła szkołę, uczelnię lub kurs” (<https://sjp.pwn.pl/slowniki/absolwent.html>). Obecnie większość absolwentów kończy szkołę średnią w wieku 19 lat, w związku z czym pomiędzy ukończeniem 18 roku życia (dotychczasowe uprawnienie) a momentem, w którym zostaną absolwentami w wieku 19 lat, powstanie luka, kiedy żadne z tych uprawnień nie będzie obowiązywać. Z drugiej strony, uprawnienie będzie ważne od momentu, w którym osoba uprawniona zostanie absolwentem do 30 września roku, w którym ukończy naukę, czyli będzie obowiązywać tylko przez kilka miesięcy. Przy takim zapisie problematyczne może okazać się udokumentowanie, że uprawniona osoba jest absolwentem.

Ponadto poniżej przedstawiam jak wyglądają preferencje dla uczniów i studentów w wybranych europejskich miastach.

	Berlin	Dublin	Londyn
studenci - lokalni	obowiązkowy bilet semestralny dla wszystkich studentów z uczelni w Brandenburgii na podstawie umowy między organizatorem transportu a organizacjami studenckimi (płaci każdy student, niezależnie czy korzysta z komunikacji czy nie)	tylko dla studentów irlandzkich uczelni - 20% zniżki na przejazdy jednorazowe, tańsze bilety miesięczne	30% zniżki tylko dla studentów zamieszkujących w Londynie i uczących się w pełnym zakresie czasowym w uczelni na terenie Londynu
studenci - przyjezdni	brak ulg	brak ulg	brak ulg
dzieci i młodzież - lokalna	bilet szkolny miesięczny dla uczniów berlińskich szkół	zniżka na przejazdy jednorazowe do 18 roku życia, tylko na podstawie imiennej karty Leap Card	zniżka na przejazdy jednorazowe również po 18 roku życia, tylko na podstawie imiennej karty Oyster, pod warunkiem mieszkania w Londynie i okolicach oraz kontynuowania nauki w pełnym zakresie
dzieci i młodzież - przyjezdna	ulga na bilety jednorazowe i krótkookresowe do 14 roku życia	zniżka na przejazdy jednorazowe do 18 roku życia, tylko na podstawie imiennej karty Leap Card	zniżka na przejazdy jednorazowe do 18 roku życia, tylko na podstawie imiennej karty Oyster

	Amsterdam	Praga	Wiedeń	Paryż	Oslo
studenci - lokalni	bilet studencki na specjalny wniosek dla studentów holenderskich uczelni	tańsze bilety okresowe dla studentów czeskich uczelni, zniżka dla posiadaczy ISIC, ale tylko studiujących na czeskich uczelniach	bilet semestralny dla studentów z Wiednia	bilet roczny dla uczniów i studentów, tylko dla posiadaczy karty Imagine R	zniżka dla studentów norweskich uczelni, zniżka dla posiadaczy ISIC, ale tylko studiujących na norweskich uczelniach
studenci - przyjezdni	brak ulg	brak ulg	brak ulg	brak ulg	brak ulg
dzieci i młodzież - lokalna	zniżka na przejazdy jednorazowe od 4 do 11 roku życia, zniżka na bilety okresowe do 18 roku życia - tylko dla posiadaczy karty imiennej OV-chipkaart	zniżka na bilety okresowe dla posiadaczy karty PID Junior do 19 roku życia	zniżka na bilety jednorazowe do 15 roku życia oraz bilety okresowe do 24 roku życia - dla uczniów z wiedeńskich szkół	zniżka na bilety jednorazowe do 10 roku życia, bilet roczny dla uczniów i studentów posiadających kartę Imagine R	zniżka na bilety jednorazowe do 15 roku życia oraz na bilety okresowe do 18 roku życia, ale tylko dla posiadaczy imiennej karty elektronicznej
dzieci i młodzież - przyjezdna	brak - ulgi ograniczone tylko do posiadaczy imiennej karty OV-chipkaart z Holandii, Belgii, Luksemburga i Niemiec	zniżka na przejazdy jednorazowe do 15 roku życia lub płatna jednorazowo (20 koron za kartę papierową, 120 koron za kartę elektroniczną) karta umożliwiająca przejazdy bez dodatkowych opłat	zniżka na bilety jednorazowe do 15 roku życia	zniżka na bilety jednorazowe do 10 roku życia	zniżka na bilety jednorazowe do 15 roku życia

Z wyrazami szacunku

**ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA POZNANIA**

Maciej Wudarski

